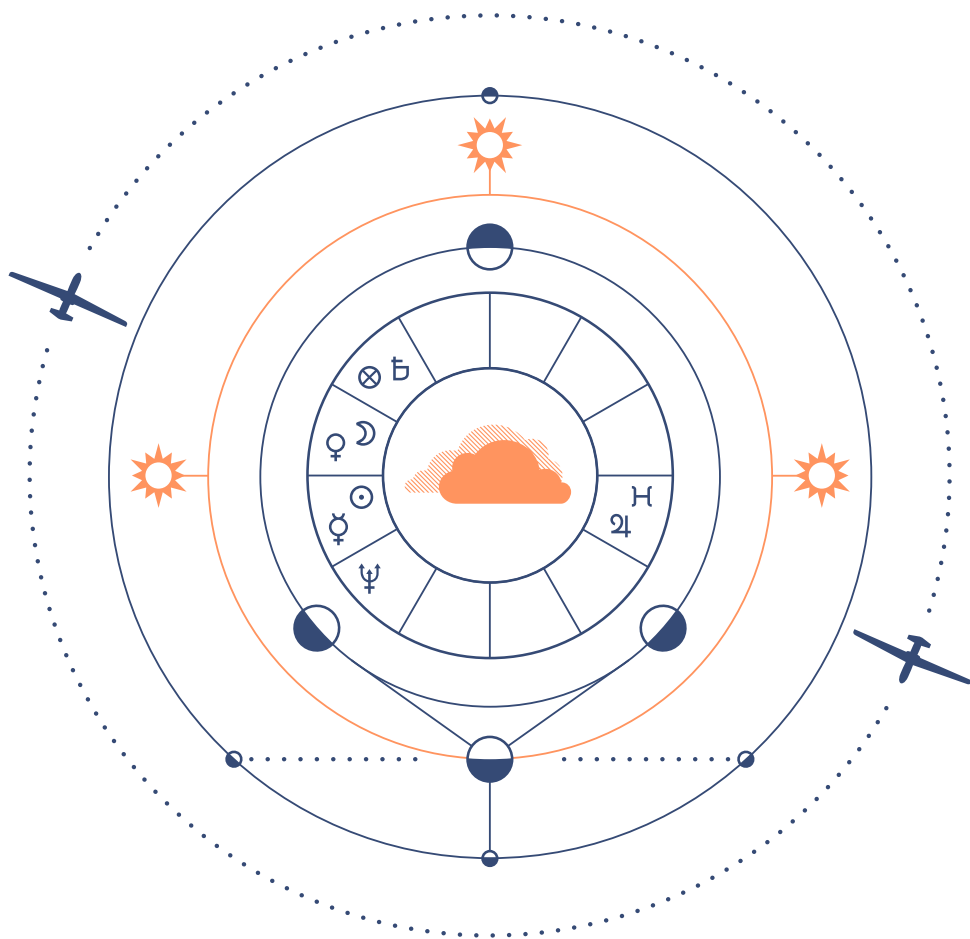

Bezoekersgids
januari - mei 2015

Programma januari – mei 2015

In Light Of 25 Years

27 januari 2015 – 3 januari 2016

BEGANE GROND

Art In The Age Of ...

Energy and Raw Material

23 januari 2015 – 3 mei 2015

TWEEDE & DERDE VERDIEPING

Karakter Is Lot

Willem de Rooij

27 januari 2015 – 3 januari 2016

DERDE VERDIEPING

Welkom

In 2015 viert Witte de With Center for Contemporary Art zijn 25ste verjaardag. Met onze huidige projecten bouwen wij verder aan onze rijke geschiedenis als een vernieuwend instituut voor het onderzoek en de presentatie van hedendaagse kunst. Onze tentoonstellingen, publiek programma en publicaties blijven reflecteren en reageren op de steeds complexere sociale en politieke situatie van onze tijd.

Op 27 januari 2015, precies vijftientig jaar na de oprichting van het instituut, presenteert Witte de With een nieuwe installatie door kunstenaar Willem de Rooij. *Karakter Is Lot* toont de horoscoop die Piet Mondriaan in 1911 liet maken. Een speciale vitrine die zich verhoudt tot de stand van de zon, maakt dat de horoscoop dagelijks op een gezet tijdstip verlicht wordt.

Met de expositie *In Light Of 25 Years* denken we na over de historie van onze instelling, die altijd heeft meebewogen met ontwikkelingen in de hedendaagse kunst. Hiervoor heeft Witte de With een internationale groep kunstenaars de opdracht gegeven een beeldend werk te maken dat in gaat op specifieke elementen van de geschiedenis van hedendaagse kunst sinds 1990, al dan niet gebruikmakend van ons eigen archief. Deze opdrachten gaan dit seizoen van start met kunstenaars Mahony, Freek Wambacq, Wineke Gartz en Christopher Williams, en worden gepresenteerd in een monumentale lichtbak die dag en nacht te zien is.

Tenslotte onderzoekt de tentoonstellingsreeks *Art In The Age Of...* de kunstproductie in de 21e eeuw, in het bijzonder de circulatie van kunst en haar onderliggende economie. De nadruk ligt daarbij op hedendaagse fenomenen als schaarse grondstoffen, digitale data en militaire vernietiging binnen de creatie van de kunst.

Art In The Age Of... richt zich op drie thema's, waarvan het eerste deel *Energy and Raw Material* in januari begint, gevolgd door *Planetary Computation* (mei 2015) en *Asymmetrical Warfare* (september 2015). Elk deel heeft de vorm van een aantal solo presentaties, een gerelateerd publiek programma en filmvertoningen, waarmee we zowel de huidige als toekomstige wegen van de artistieke praktijk overdenken.

Onze speciale dank gaat uit naar een waarheid-lievende anonieme filmmaker, die onze inspiratie was voor *Art In The Age Of...* Onze dank gaat ook uit naar Witte de Withs kernteam dat het programma van dit jaar ondersteunt.

En dank u dat u ons volgt; we kijken ernaar uit dit bijzondere jaar samen met u te vieren.

Defne Ayas

In Light Of 25 Years

BEGANE GROND

“Het beeld van kunst dat Witte de With naar buiten brengt is dat van universaliteit en autonomie. Het is deze boodschap die niet mag verhinderen dat er tegelijkertijd ook een kader ontstaat dat ons iets kan vertellen over, bijvoorbeeld, de glamour van kunst en haar mogelijkheden tot communicatie, over kunst van meer dan Europa en Noord-Amerika alleen, of over de terreur van actuele gebeurtenissen.”

Inleidende essay in *The Lectures*, Witte de With Publishers, 1990

In het kader van zijn 25-jarig jubileum verkent Witte de With de eigen historie. De tentoonstellingsruimte op de begane grond wordt gewijd aan een serie in opdracht gemaakte presentaties door een selecte groep hedendaagse kunstenaars en curatoren. Elk van hen krijgt toegang tot Witte de Withs archief en maakt een beeld dat elementen uit de recente kunstgeschiedenis analyseert. Het resultaat wordt gepresenteerd in een monumentale lichtbak die dag en nacht te zien is.

Gedurende het hele jaar biedt *In Light Of 25 Years* kunstenaars en curatoren de ruimte om te reageren op ontwikkelingen in de hedendaagse kunst, haar landschap en haar mogelijkheden, vertrekkende vanuit het programma van Witte de With tijdens de afgelopen kwart eeuw. Waar kunnen of moeten we heen de volgende 25 jaar, wanneer vragen over de autonomie of universaliteit van kunst, of haar aantrekkingskracht en macht, vandaag nog net zo urgent zijn als in 1990?

Met: Özlem Altın, Wineke Gartz, Camille Henrot, Germaine Kruip, Mahony, Raimundas Malašauskas, Zin Taylor, Freek Wambacq, Christopher Williams en Xu Zhen.

WINTER- / VOORJAARSPRESENTATIES

Mahony

27 januari – 1 maart 2015

Freek Wambacq

3 maart – 5 april 2015

Wineke Gartz

7 april – 3 mei 2015

Christopher Williams

5 mei – 7 juni 2015

Rotterdam Cultural Histories #4

EERSTE VERDIEPING

Case study: Paul Thek in het Lijnbaancentrum
6 februari tot mei 2015

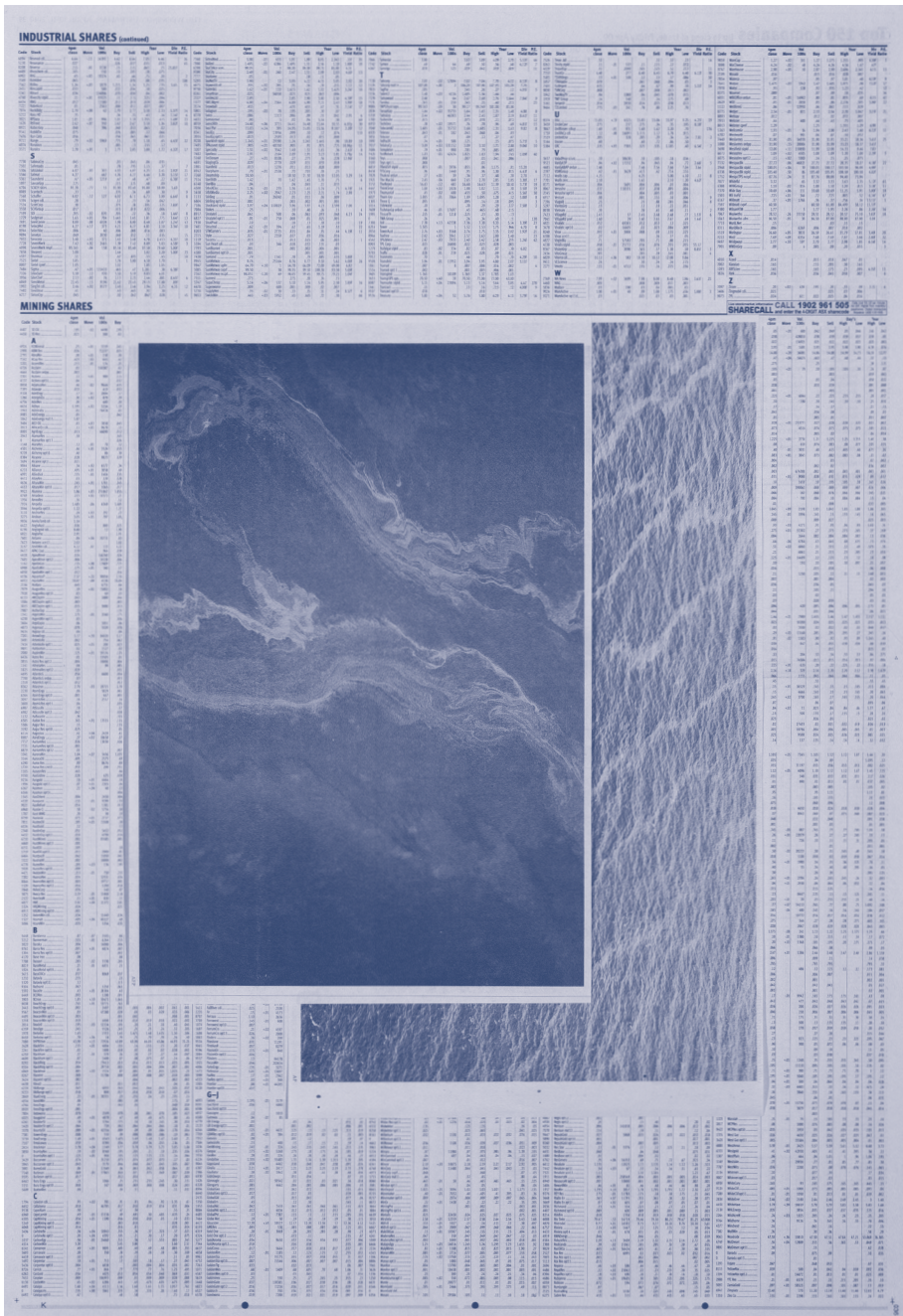
Opening: 6 februari 2015, 19 uur

Rotterdam Cultural Histories #4 richt zich op *Jack's Procession: What's Going on Here?*, een installatie of *environment*, gecreëerd door kunstenaar Paul Thek (1933-1988) voor het Lijnbaancentrum in Rotterdam in 1978-1979. Paul Thek staat bekend om zijn symbolisch geladen, grootschalige *environments* die hij bij diverse Europese en Amerikaanse kunst-instituten maakte in de jaren zestig en zeventig. Het Lijnbaancentrum (1970-1984), onder leiding van directeur Felix Valk, was een expositieruimte in het centrum van Rotterdam, dat speelse, associatieve tentoonstellingen maakte over een breed scala aan culturele onderwerpen.

Te zien zijn enkele brieven die kunstenaar Paul Thek en directeur Felix Valk voor en na de tentoonstelling uitwisselden, samen met ander archiefmateriaal en foto's van de tentoonstelling. De meeste van deze foto's, beschikbaar gesteld door het Stadsarchief Rotterdam, zijn nooit eerder tentoongesteld of gepubliceerd.

Daarnaast wordt een compilatie van video-fragmenten vertoond die gemaakt werd voor de tentoonstelling *The Wonderful World That Almost Was*, de allereerste retrospectieve tentoonstelling over Paul Thek, in 1995 bij Witte de With Center for Contemporary Art. Deze korte video vormt een illustratie van het leven van Thek en laat een stukje zien van zijn veelzijdige oeuvre, waarvan sommige belangrijke delen zoals zijn *environments* niet meer bestaan.

Rotterdam Cultural Histories is een samenwerking tussen TENT en Witte de With, waarmee we onze gemeenschappelijke wortels in Rotterdam verkennen en zo de raakvlakken tonen tussen onze beide programma's.

Nicholas Mangan, *Talk About the Weather (Deepwater Horizon)*, 2010, courtesy of kunstenaar

Art In The Age Of... Energy and Raw Material

TWEEDE & DERDE VERDIEPING

Van oudsher zijn kunstobjecten verbonden met de beweging en bewerking van grondstoffen als graan, mineralen en katoen. Hoe verhoudt kunst zich tot geothermische energie? Tot olie, gas of alternatieve energiebronnen als de zon? Zou kunst zelfs mee kunnen liften op de stralen van kosmische energie?

Art In The Age Of...Energy and Raw Material onderzoekt de manieren waarop energie en grondstoffen vorm krijgen en een plek vinden in de praktijk van de hedendaagse kunstenaars Nina Canell, Céline Condorelli, Mikhail Karikis, MAP Office, Nick Mangan, Marlie Mul en Anton Vidokle.

Met de installatie *Strobank* onderzoekt kunstenaarsduo MAP Office hoe de ontwikkeling van de beurs samenhangt met de distributie en waardering van de grondstof tarwe. Nina Canell bespreekt hoe bij de overdracht van informatie en energie er altijd wat verloren gaat in het proces. Haar sculpturen, doorsneden van telecommunicatie- en stroomkabels, worden getoond als afgebroken zinnen of vergeten momenten. In *Children of Unquiet* verweeft Mikhail Karikis geluidsopnamen van geothermische activiteit en de industrie van Larderello (Italië) met de cinematografische en culturele geschiedenis van Dante's *Inferno*, wiens idee van de hel is geïnspireerd door diezelfde locatie. Anton Vidokle maakt het medium film zelf tot een therapeutische bestraling. Met *This is Cosmos* richt hij zich tot de sterren en onderzoekt de *Cosmism*-beweging in Rusland en diens ontkenning van de dood door kosmische energie. Met gebruik van beeld- en archiefmateriaal gaat Céline Condorelli in op de relatie tussen de Egyptische katoenindustrie en diens nationalisering na de Nasser Revolutie. Zirkoon,

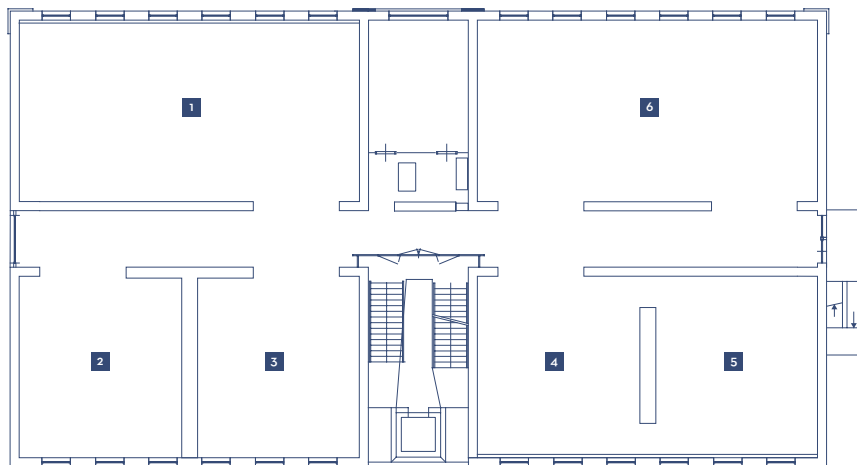
een 4.400 miljoen jaar oud mineraal, wordt opgegraven, uitgevaagd en weer teruggebracht in *A World Undone* van Nicholas Mangan. Tegelijkertijd worden in *Talk About the Weather* verschillende materialen in kaart gebracht met betrekking tot koerswisselingen in de aandelenbeurs. In Marlie Muls sculptuurserie *Puddles* sijpelt en glinstert er donkere materie over de grond, vervuild door het menselijk bestaan.

Art In The Age Of... bestaat uit drie delen: *Energy and Raw Material* (energie en grondstoffen), *Planetary Computation* (wereldwijde informaticanetwerken), en *Asymmetrical Warfare* (asymmetrische oorlogsvoering). Ieder onderdeel zal zich manifesteren door middel van een presentatie in 2015, elk vergezeld van een bijbehorend programma van lezingen en filmvertoningen. Met het programma *Art In The Age Of...* onderzoekt Witte de With toekomstige middelen van kunstproductie in de 21ste eeuw. Het programma richt zich op de mobiliteit van kunst en van onderliggende economieën, meer dan op een locatiegebonden realiteit. De interesse gaat niet zozeer uit naar een rechtlijnige geschiedenis en afgebakende media, maar wel naar de aanstekelijke verspreiding en voortdurende uitbreiding van mogelijkheden voor kunstproductie.

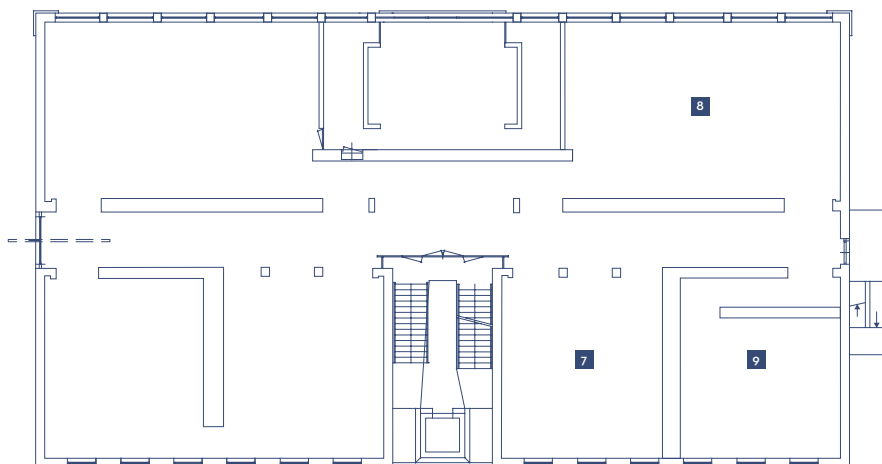
Art In The Age Of... Planetary Computation
22 mei – 23 augustus 2015

Art In The Age Of... Asymmetrical Warfare
11 september 2015 – 3 januari 2016

Plattegronden

Tweede verdieping

Derde verdieping

TWEEDE VERDIEPING

ZAAL 1

Architecten- en kunstenaarsduo **MAP Office** presenteert een verzameling van werken binnen de setting van hun **Strobank**. De imposante klassieke gevel bestaande uit hoibalen verwijst op speelse wijze naar historische bank- en beursgebouwen. **Strobank** vormt op deze wijze een ruimte die paradoxaal genoeg lijkt te bestaan uit het materiaal dat er normaal gesproken verhandeld en getaxeerd wordt. Stro als agrarisch product is essentieel voor samenleving en economie, maar tegelijkertijd zeer kwetsbaar voor vuur of droogte. In de bank is het videowerk **Oven of Straw** te zien. Op basis van historisch cinemamateriaal verwijst het werk naar zowel het verbouwen van als de handel in tarwe, in het bijzonder de moeizame verhouding tussen bankiers en boeren en hoe het marxisme tarwe propageerde. In het verlengde hiervan presenteert MAP Office hun huidige onderzoek naar ruimtelijk ontwerpen in de financiële sector. Hiervoor tonen zij verschillende afbeeldingen en een handelsvloer op schaal. Tot 2008 was deze arena het zenuwcentrum van de beurs, sindsdien zijn deze langzaam vervangen door geavanceerde digitale systemen.

ZAAL 2

In zijn sculpturale installatie **A World Undone** onderzoekt **Nicholas Mangan** het mineraal Zirkoon op een microscopisch niveau. Dit samengestelde kristal wordt gezien als 's werelds oudste mineraal en is ontstaan bij de inslag van meteorieten. De substantie kan door geologen gebruikt worden om te bepalen wanneer de afkoeling van de aardkorst plaatsvond. De grondstof is daarmee als het ware een klok van onze planeet. In een slow motion film valt het materiaal langzaam uiteen waardoor het visueel verheven lijkt te worden van stof tot asteroidengordel. Op eenzelfde manier zet de sculptuur **A World Undone (protolith)** de sedimentatie van dit materiaal in scene. In de serie van collages **Talk About the Weather** zijn de beursresultaten uit de krant bedekt

met beeldmateriaal van grondstoffen die in die krant genoemd worden. Hierdoor wordt de immateriële economie direct in verband gebracht met de fysieke betekenis van schaarste en aanbod.

ZAAL 3

102 Years Out of Synch is onderdeel van een grotere serie werken getiteld **Children of Unquiet** van kunstenaar **Mikhail Karikis** die de geothermische industrie in Larderello, Italië, als onderwerp heeft. De bijna buitenaardse vulkanische activiteit in dit gebied inspireerde Dante tot het schrijven van zijn *Inferno*, het epische verslag van zijn afdaling door de negen lagen van de hel. Dit gedicht is een mijlpaal in de Italiaanse literatuur en was ook het onderwerp van de allereerste Italiaanse stomme film uit 1911, *L'Inferno* genaamd. Het was tevens in deze tijd dat in Larderello 's werelds eerste geothermische energiecentrale werd gebouwd. In zijn installatie combineert Karikis veldopnames van geothermische activiteit met geluid van de industrie die tegenwoordig het akoestische landschap van Larderello bepalen. Deze auditieve omgeving wordt gecombineerd met een projectie van tekstuele reflecties op de literaire, cinematografische en industriële oorsprong van de verbeelding van de hel. Deze samenvoeging van fictie en realiteit creëert een meeslepende, speculatieve soundtrack voor de van origine stomme film. Een foto van een koeltoren in Larderello fungeert als een venster op het uitdagende industriële interieur van de energiecentrale, die sinds bijna een eeuw ontoegankelijk is voor bezoekers.

ZAAL 4 & 5

This is Cosmos is een serie films en een onderzoeksproject van **Anton Vidokle** die hij beiden in 2012 is begonnen. Naar aanleiding van gesprekken met criticus Boris Groys en kunstenaar Ilya Kabakov heeft Vidokle onderzoek gedaan naar **Cosmism**, een (bijna) vergeten beweging in de Russische en Sovjetcultuur en -wetenschap. Naar ideeën van de Russische religieuze filosoof Nikolaj Fjodorov (1829-1903)

wilden de Russische Cosmisten technologische onsterfelijkheid bereiken. Dit hield in dat alle doden weer tot leven konden worden gewekt om daarna andere planeten te koloniseren en de mensheid door de hele kosmos te verspreiden. Deze ideeën inspireerden een hele generatie Russische en Sovjet avant-gardisten, onder wie leidende figuren als Malevich, Lissitzky, Ender, Guro, Tsiolkovsky, Chizhevsky, Eisenstein, Bogdanov, Skrjabin, Chlebnikov en Platonov.

In deze tentoonstelling presenteert Vidokle een uit twee delen bestaande installatie met onder andere de eerste film in een serie van vier die werd geschoten op locaties in de buurt van Moskou, Altai, Kazachstan en de Krim. Deze serie video's is onderdeel van Vidokles onderzoek voor Garage Museum voor Hedendaagse Kunst, Moskou. De film, genaamd *This is Cosmos*, is een poëtische collage van Nikolaj Fjodorov's gedachtegoed en een persoonlijk relaas van de kunstenaar. De film wordt begeleid door *Sun Blindness Music*, een muziekstuk dat is opgenomen door John Cale in 1965 en recent is *geremixed* door Carsten Nikolai. Een van de centrale thema's van de film is dat energie niet vergaat: de energie van de kosmos, van liefde en van de natuur om ons heen blijft altijd bestaan. Vidokle gebruikt de energie van de kleur rood om de film in te zetten als medicijn voor het menselijk gestel. Hij volgt hiermee de theorieën van de Russische Cosmisten en combineert dit met door de NASA ontwikkelde moderne medische technologie.

Het tweede deel van de presentatie is een museale inrichting die bestaat uit kunstwerken, voorwerpen en manuscripten die de ideeën van het Cosmisme over onsterfelijkheid, energetica en ruimtereizen uiteenzetten.

ZAAL 6

Deze serie van werken van *Nina Canell* bestaat uit doorsneden van kabels die worden gebruikt voor telecommunicatie en elektriciteit. Deze lopen normaliter onder de grond, op de zeebodem of worden opgehangen in de lucht:

draden en kabels van gevlochten koper, galvaniseerd staal en glasvezel, verpakt in isolatiemateriaal. Energie en informatie vloeien niet onaangetast door dit soort kabels: stroming door de circuits leiden altijd tot een zeker verlies. Deze sculpturen kunnen daarmee gezien worden als tastbare communicatie die werd onderbroken midden in een zin of als een object van vergeetachtigheid. Tegelijkertijd vormen deze onschuldige kabels ook de bouwstenen van de infrastructuur die menselijke interactie drastisch heeft versneld, waardoor de wereldhandel, verspreiding van nieuws en de vorming van koloniën heeft kunnen plaatsvinden.

GANG

In het boek *Vague Terrains, Persistent Images* (met Uriel Orlow, 2012), een doorlopend onderzoek naar materiële productie, ver kent *Céline Condorelli* de blinde vlekken, onverwachte epilog en afwezige elementen in de grote verhalen van de geschiedenis. Ze gaat hier specifiek in op de handel in katoen in Egypte, een materiaal dat ooit ook wel bekend stond als het 'witte goud'. Binnen de selectie van beelden en teksten is vooral de afbeelding uit 1952 van de toen zeer succesvolle katoenbeurs van Alexandrië bijzonder indrukwekkend. Het was vanaf het balkon van dit gebouw dat president Nasser in 1956 de nationalisatie van het Suezkanaal aankondigde en daarmee de Suez Crisis inluidde. Condorelli's serie Risograph drukken *Something Stronger than Skepticism* bestaat uit afdrucken van pagina's uit diverse kranten van die historische dag, waarmee een nieuw beeld wordt gecreëerd dat de energie van het moment tracht over te brengen. Condorelli zelf had tijdens de Arabische Lente en het aansluitende omverwerpen van Mubarak een *residency* in Egypte. Een opmerkelijk toeval is dat ook op het Tahrir Plein (Caïro), het epicentrum van de protesten, ooit een vergelijkbare katoenbeurs als in Alexandrië stond. Hiermee zetten de werken aan tot een ander begrip van de geschiedenis en van de mogelijkheden voor de toekomst.

De *Puddles* van Marlie Mul zijn donker glinsterende substanties op de vloer. Deze vloeibare plassen dragen de sporen van menselijke interactie in zich—grind, stof en plastic zakken. Elke sculptuur (van zand en hars) spreekt onze visuele verwachtingen tegen en vraagt om een tweede blik. Zijn dit zwarte gaten die al het licht en materie opzuigen, of zijn het natte olievlekken die op onverklaarbare wijze zijn gestold?

DERDE VERDIEPING

ZAAL 7

Petrocultures

Met haar tien raffinaderijen met een gezamenlijke distillatie-capaciteit van 58 miljoen ton, is de stad Rotterdam één van de grootste oliecentra ter wereld. De hier getoonde films en curiositeiten brengen de ontwikkelende iconografie van deze belangrijke grondstof in kaart. Van educatieve video's en documentaires uit de jaren '50 tot hedendaagse reclamecampagnes; olie is altijd op diverse wijzen door verschillende media weergegeven. In zijn boek *Carbon Democracy* (2011), een onderzoek naar de geschiedenis van energie als narratief voor democratie, beschrijft Timothy Mitchell hoe de verschuiving van steenkool naar olie afhankelijk was van de veranderende levensstandaarden die steeds meer energie nodig hadden. Heeft een economie van afbeeldingen deze stijgende vraag in de hand gespeeld en zo een verschuiving in energiegebruik ondersteund die ons tijdperk definieert? En hoe beïnvloedt de hedendaagse realiteit van de snel naderende oliepiek en milieurampen dan de visualisering van olie?

ZAAL 8

In 2015 wordt er één ruimte geheel gewijd aan de publieke programmering, met een keur aan evenementen, lezingen, symposia en filmvertoningen. Meer informatie over deze evenementen vindt u op de website van Witte de With.

LEZINGEN EN FILMVERTONINGEN

Oil For Aladdin's Lamp

Woensdag 19 februari 2015, vanaf 18 uur

Het symposium *Oil For Aladdin's Lamp** brengt verhalen over olie, oliewinning en energie samen, met als inspiratiebron vroege films gemaakt in opdracht van de Shell Film Unit en British Petroleum. Samen creëren deze films een historisch kader rondom kolonisatie, oorlogen om grondstoffen, het paranoïde tijdperk van de Piekolie en de uitputting van fossiele brandstoffen. Tegelijkertijd vormen films van hedendaagse kunstenaars herinterpretaties van het allegorische potentieel en het geopolitieke belang van natuurlijke grondstoffen in de wereld van vandaag de dag. De bijdragen bespreken olie met name als een mythische substantie en een vloeibare infrastructuur die keerpunten in de wetenschap, het wereldwijde reizen en andere alledaagse zaken heeft bewerkstelligd.

Curator en schrijver Anne Szefer Karlsen presenteert haar onderzoek naar de olie-economie in Noorwegen en de wijze waarop hedendaagse kunst hierdoor beïnvloed wordt. Karlsen brengt olieplatformen in kaart als ware het levende bouwkunst en een vertegenwoordiger die opnieuw onderhandelt over de culturele houdingen binnen ons systemisch heden.

Met bijdragen van: Nana Oforiatta-Ayim, Anne Szefer Karlsen, Prabhakar Pachpute en Mona Vatamanu & Florin Tudor.

Samengesteld door Natasha Ginwala in samenwerking met Defne Ayas en Natasha Hoare. Met bijzondere dank aan The British Film Institute National Archive.

*De titel van dit evenement is afkomstig van de gelijknamige educatieve documentaire die in 1949 in opdracht van Shell werd gemaakt.

Karakter Is Lot Willem de Rooij

DERDE VERDIEPING, ZAAL 9

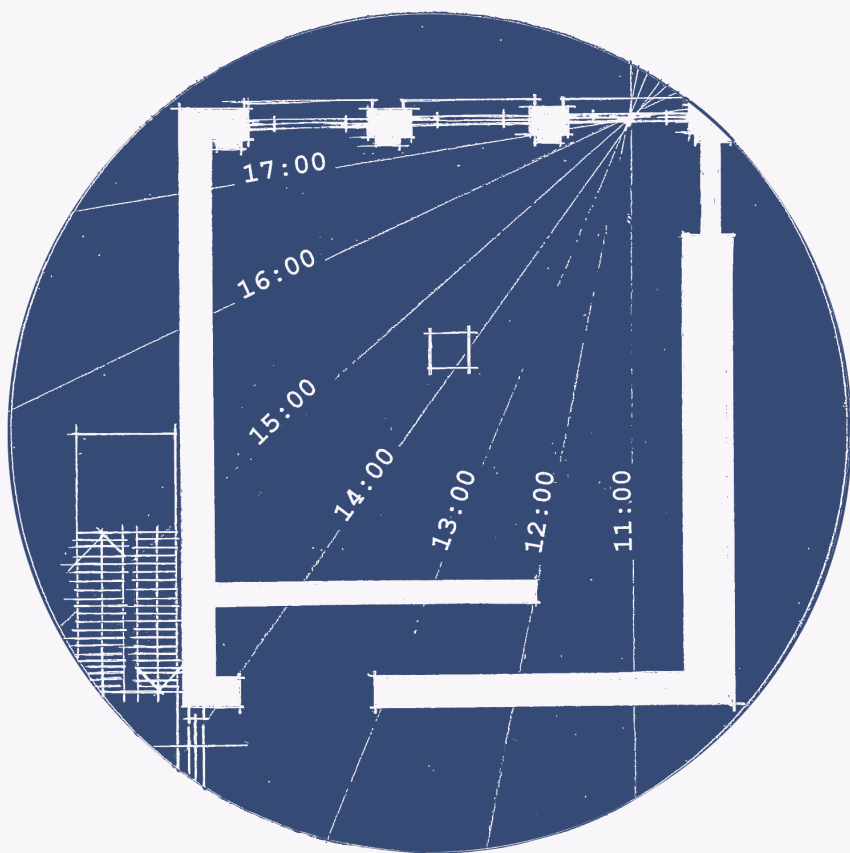
Op 27 januari 2015, precies vijftientig jaar na de oprichting van het instituut, presenteert Witte de With een nieuwe installatie door kunstenaar Willem de Rooij.

Karakter Is Lot toont de horoscoop die Piet Mondriaan in 1911 liet maken. Een speciale vitrine die zich verhoudt tot de stand van de zon, maakt dat de horoscoop dagelijks op een gezet tijdstip, van 14:15 uur tot 14:30 uur, optimaal door de zon belicht wordt. *Karakter Is Lot* verwijst naar de parameters van conservering en presentatie van historische objecten en visualiseert tevens de fysieke positie van Witte de With tot de zon.

Eind 1911 stond Piet Mondriaan op het punt zijn geboorteland Nederland achter zich te laten en naar Parijs te verhuizen. In deze periode van artistieke en persoonlijke transformatie vroeg hij theosoof Adriaan van de Vijssel om astrologisch advies. Mondriaan werd geboren op 7 maart 1872 onder het sterrenbeeld Vissen.

In de horoscoop lezen we: "Uw verstand is zeer ontvankelijk en heeft mediumistische neigingen, het is in staat dingen te voelen zonder een uitleg te kunnen geven over hoe deze kennis verkregen is. Een verstand dat zich diplomatiek, rustig en op een systematische manier kan uitdrukken."

Wij danken in het bijzonder het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) in Den Haag voor het uitlenen van Piet Mondriaans originele horoscoop. Dit project markeert de eerste editie van een jaarlijkse samenwerking tussen het RKD en Witte de With.

WdW Review in 2015

Download de WdW Review app voor iOS en Android met essays, reflecties, tekeningen en gesprekken over de steeds uitbreidende activiteiten van Witte de With in tijden van voortdurende hervorming, het zij esthetisch, geografisch, economisch, gemeenschappelijk, ecologisch of zelfs spiritueel.

Binnenkort verschijnt een serie essays waarin schrijvers als Monica de la Torre, Brian Dillon en Jessica Loudis aan de hand van een formele beeldanalyse een enkele afbeelding ontleden, variërend van een film still tot een zestiende-eeuws kunstwerk, om zo te reflecteren op de politieke kracht van beelden in de hedendaagse maatschappij. Deze studies worden aangevuld met nieuwe tekeningen van kunstenaars als Sarnath Banerjee, Dan Perjovschi en Gary Panter.

Een nieuw onderdeel van WdW Review onderzoekt de jaren 1915–17 in een poging om het belang van deze jaren—met onder andere de Eerste Wereldoorlog en het Sykes-Picotverdrag—voor de ontwikkeling van de hedendaagse samenleving te verduidelijken. Daarnaast is ook de programmering van Witte de With een essentieel onderdeel van WdW Review, door de bijdragen van deelnemers aan recente evenementen als *Slash: Hybrid Ecologies and Audiences Today* en *De Afgelopen 100 Jaar, deel 1: WdW Review Offline*. Vast onderdeel is een constante reeks bijdragen door onze correspondenten in steden over de hele wereld: Athene: Yanis Varoufakis; Caïro: Yasmine El Rashidi; Delhi: Ruchir Joshi; Istanbul: Binnaz Saktanber; Jeruzalem: Tirdad Zolghadr; en Hong Kong: Adam Bobbette.

De Afgelopen 100 Jaar, deel 1:

WdW Review Offline

Zaterdag 28 februari 2015

Locatie: Witte de With, 3e verdieping

Deze conferentie, ontwikkeld met en door het online platform van Witte de With, WdW Review, bestaat uit drie onderdelen: *Exposition (Expositie)*, waarin afbeeldingen geanalyseerd worden; *Conflict and Development (Conflict en Ontwikkeling)*, een kritisch onderdeel met drie lezingen; en *Denouement (Ontknoping)*, een panel met WdW Review's correspondenten in Athene, Caïro en Istanbul.

Het evenement brengt een keur aan journalisten, academici en schrijvers bijeen, met onder andere: dr. Peter Busch (hoofddocent departement Conflict studies, Kings College, Londen), Angela Harutyunyan (assistent docent Kunstgeschiedenis, American University of Beirut), dr. Guido Messling (curator Duitse schilderkunst, Kunsthistorisches Museum, Wenen), Yasmine El Rashidi (Caïro correspondent WdW Review), Binnaz Saktanber (Istanbul correspondent WdW Review), Alev Scott (freelance journalist en schrijver, Istanbul) en Yannis Varoufakis (Athene correspondent WdW Review). De *Denouement* discussie wordt gemodereerd door Annie Fletcher (conservator tentoonstellingen, Van Abbemuseum, Eindhoven).

Dit evenement maakt deel uit van het internationale project *Ottomans and Europeans—reflecting on five centuries of cultural relations*.

Biografieën

IN LIGHT OF 25 YEARS

Wineke Gartz (1968, Eindhoven, NL) woont en werkt in Amsterdam. Haar *site-specific* installaties bestaan uit een complexe gelaagdheid van beelden en media, vaak door middel van muziek en meerdere video- en diaprojecties. Met haar werk bespreekt Gartz thema's als schoonheid, dood, illusie en perceptie, natuur versus het stedelijke leven, kunst, psychologie en de massamedia. Recente solo exposities zijn: *American Pain*, 3A Gallery, New York City, US (2013) en *Hot Freaks*, Nest, Den Haag, NL (2012). Recente groepsexposities zijn: *Trinitas Highway*, Ketelfactory, Schiedam, NL (2014), *KIVEAF*, Kotka, FI (2013), *Rolling Snowball/3-Guangzhou*, Redtory, Guangzhou, CN (2012), *Systems Operations*, Eli Ridgway Gallery, San Francisco, US (2012), *30 Days of Peace Love And Painting*, Ellen de Bruijne Projects, Amsterdam, NL (2012), *3 artists selected by Dan Graham and a work by Dan Graham*, 303 Gallery, New York City, US (2009).

Het kunstenaarscollectief **Mahony** werd in 2002 opgericht door Stephan Kobatsch (1975, Wenen, AT), Jenny Wolka (1978, Keulen, DE) en Clemens Leuschner (1976, Göttingen, DE), die allen in Berlijn en Wenen wonen en werken. Het collectief onderzoekt de representatie en interpretatie van ruimte en cultuur, en de mogelijke vertalingen van sociale fenomenen. De multidisciplinaire projecten van Mahony putten uit historische en hedendaagse verhalen waarbij de groep vragen stelt naar wat kennis is, hoe het tot stand komt en de mate waarin een bepaald onderwerp gekend kan zijn. Recente tentoonstellingen waren o.a.: *The excluded third, included*, Galerie Emanuel Layr, Wenen, AT (2014); *The many happenings*, Künstlerhaus Bethanien, Berlijn, DE (2013);

Slow Season, La Crie Centre d'art contemporain, Rennes, FR (2013); *Mahony*, The Artists Institute, New York, US, (2012); *New Gravity*, Overduin & Co., Los Angeles, US (2014); *Veerle*, Fondazione Sandretto Re Rebaudengo, Turijn, IT (2013); *What Happened To The Other Dollar?* *Proyectos Monclova*, México D.F., MX (2011).

Freek Wambacqs (1978, Brussel, BE) recente solo- en groepstentoonstellingen waren o.a.: *The Part In The Story Where A Part Becomes A Part Of Something Else*, Witte de With, Rotterdam, NL (2014); *Six memos for the next...*, Magazin4-Bregenzer Kunstverein, Bregenz, AT (2014); *Rain after Snow*, Objectif Exhibitions, Antwerpen, BE (2013); *Constellation of forms and processes*, Galerie Catherine Bastide, Brussel, BE (2012); *Nieuwe kunst in Antwerpen 1958-1962*, M HKA, Antwerpen, BE (2012); *Freek Wambacq*, Museum M, Leuven, BE (2011); *Übst du noch, oder spielst du schon*, Künstlerhaus Bethanien, Berlijn, DE (2011); *Found in translation, chapter L*, Casino Luxembourg, LU (2011).

Christopher Williams (1956, Los Angeles, US) maakt werk waarin hij het medium fotografie en de industriële cultuur kritisch bevraagt, met bijzondere aandacht voor de structuren van representatie en classificatie. Vertrekkend vanuit het reproductieproces manipuleert de kunstenaar de conventies van reclame en de geschiedenis van het modernisme. Williams' eerste grote museale tentoonstelling *Christopher Williams: The Production Line of Happiness* (2014) was te zien bij het Art Institute of Chicago, gevolgd door het Museum of Modern Art, New York, en Whitechapel Gallery, Londen. Andere solotentoonstellingen waren o.a. bij Museum Morsbroich, Leverkusen, DE; Museum Dhondt-Dhaenens, Deurle, BE

(2011); Staatliche Kunsthalle Baden-Baden, DE; Bergen Kunsthall, NO (2010); Kunsthalle Zürich, CH (2007); Museu Serralves, Porto, PT (2006); en Kunstverein Braunschweig, DE (2005).

ART IN THE AGE OF...

Het werk van **Nina Canell** (1979, Växjö, SE) probeert de samenkomst tussen mensen, objecten en gebeurtenissen te activeren, waarbij een zekere materiële verbeelding gearticuleerd kan worden. Centraal in haar werkmethode staat het combineren van gevonden materialen die geen verband met elkaar houden. De zo gecreëerde situaties laten ons nadenken over hoe iets gedeeld, veranderd of in een andere richting geduwd kan worden. Canell had solotentoonstellingen onder andere in: Moderna Museet, Stockholm, SE (2014); Camden Arts Centre, Londen, UK (2014); Midway Contemporary Art, Minneapolis, US (2013); Kunsthalle Fridericianum, Kassel, DE (2011); Museum für Moderne Kunst, Wenen, AT (2010). Haar werk was onderdeel van verschillende internationale groepstentoonstellingen, waaronder: 18e Biënnale, Sydney, AU; La Triennale *Intense Proximity*, Palais de Tokyo, Parijs, FR; On Line, Museum of Modern Art, New York, US; Liverpool Biënnale, Tate Liverpool, Londen, UK; Manifesta 7, Trentino-Alto Adige/Südtirol, IT; 7e Gwangju Biënnale, KR.

Céline Condorelli (1974, Paris, FR) is een kunstenaar die woont en werkt in Londen. Ze werkt met kunst en architectuur om mogelijkheden voor 'ondersteuning' te ontwikkelen en vraagstukken over gemeenschappelijkheid op te werpen. Hiervoor creëert ze projecten die tentoonstellingen, politiek, fictie en de openbare ruimte samenbrengen. Ze behaalde haar PhD in onderzoeksarhitectuur aan Goldsmiths College London (2013) en een MA in architectuurgeschiedenis en -theorie aan de University of East London (2000). Recente tentoonstellingen zijn onder andere: *bau bau*, GfZK, Leipzig, DE en Hangar, Bicocca, Milaan, IT; *Ten Thousand Wiles*

and a Hundred Thousand Tricks, M HKA, Antwerpen, BE (allemaal in 2014); *Surrounded by the Uninhabitable*, SALT, Istanbul, TR (2012); *There is Nothing Left*, Alexandria Contemporary Arts Forum, EG en Manifesta 8, Murcia, SP (2010–2012).

Mikhail Karikis (1975, Thessaloniki, GR) is een kunstenaar die woont en werkt in Londen, waar hij architectuur studeerde aan de Bartlett School of Architecture (University College London) en beeldende kunst aan de Slade School of Fine Art (UCL). Zijn werk omvat een verscheidenheid aan media waarmee hij audiovisuele installaties en performances realiseert, die voortkomen uit zijn jarenlange onderzoek naar de stem als een sculpturaal materiaal en als socio-politiek middel. Mikhail Karikis stelde wereldwijd tentoon, onder andere tijdens de 19de Biënnale van Sydney, AU; Mediacity Seoul/SeMA Biennale, Seoul, KR; *Inside*, Palais de Tokyo, Parijs, FR; *Assembly*, Tate Britain, Londen, UK; 2e Triënnale van Aichi, Nagoya, JP; Site Gallery/Art Sheffield 2013, UK; *Aquatopia*, TATE St Ives & Nottingham Contemporary, UK; Manifesta 9, Genk, BE; Deense Paviljoen, 54ste Biënnale van Venetië, IT. Solotentoonstellingen waren o.a. *Children of Unquiet*, Villa Romana, Florence, IT; *SeaWomen*, Arnolfini, Bristol, UK.

Nicholas Mangan, (1979, Geelong, AU) woont en werkt in Melbourne, Australië. Mangan's praktijk wordt gedreven door het verlangen om zin te geven aan de wereld aan de hand van geschiedenissen en mogelijke verhalen rondom omstreden locaties en objecten. Zijn onderzoek verkent de instabiele relatie tussen cultuur en natuur en toont aan de hand van verschillende vormen van materie, energie en ideologieën hoe deze twee concepten op gespannen voet staan met elkaar. Zijn werk was onder andere te zien in de volgende tentoonstellingen: *Anthropocene Monument*, Les Abattoirs, Toulouse, FR (2014); *Weather Permitted* (Se o clima for favorável) 9e Bienal do Mercosul, Porto Alegre, BR (2013); *Mom Am I Barbarian?*, 13e Biënnale van Istanbul,

TR (2013); *Living Amongst the Ruins of the 21st Century*, UTS gallery, Sydney, AU (2013); *Sinking Islands*, Labor Gallery, Mexico City, MX (2012).

Marlie Mul (1980, Utrecht, NL) woont en werkt in Berlijn en Londen. Ze maakt archetypische objecten en gebruikt deze als verhalende elementen in ruimtelijke constructies waarin menselijk gedrag en de circulatie van informatie ondervraagd worden. Mul studeerde Schone Kunsten aan de ABKM Maastricht (BA) en behaalde een MFA aan de Architectural Association in Londen. Recente solotentoonstellingen waren o.a.: *Tongewölbe T25*, Ingolstadt, DE (2014); *Boneless Banquet for One*, Croy Nielsen, Berlijn, DE (2013); *So We Came Anyway, In Barrels*, Fluxia, Milaan, IT (2013); *No Oduur*, Space, Londen, UK (2012). Mul was in residentie bij Südhausbau/PIN in München, DE. Ze was tevens co-curator van de tentoonstelling *Door Between Either and Or* bij Kunstverein München (2013.)

MAP Office is een multidisciplinair platform, opgericht door Laurent Gutierrez (1966, Casablanca, MA) en Valérie Portefaix (1969, Saint-Étienne, FR). Dit kunstenaars/architectenduo werkt sinds 1996 vanuit Hong Kong en maakt gebruik van verschillende vormen van expressie, zoals tekenen, fotografie, video, installaties, performance, en literaire en theoretische teksten. Via hun werk documenteren zij hoe mensen ruimte ondermijnen en toe-eigenen. Humor, spel en fictie vormen een belangrijk onderdeel van hun werk.

Anton Vidokle (1965, Moskou, RU) woont in New York en Berlijn. Zijn werk is internationaal tentoongesteld bij onder andere Documenta 13, de Biënnale van Venetië, de Biënnale van Lyon en bij Tate Modern. Als oprichter van e-flux organiseerde hij het *Do it*, en *Utopia Station* poster project, *An Image Bank for Everyday Revolutionary Life* en *Martha Rosler Library*. Andere projecten waren de videoverhuur en *Time/Bank* van e-flux, mede georganiseerd door Julieta Aranda.

Ook initieerde hij *Unitednationsplaza*, een jaar durende experimentele school in Berlijn, die een reactie was op de uiteindelijk nooit gerealiseerde Manifesta 6. Vidokle is co-redacteur van het tijdschrift e-flux samen met Julieta Aranda en Brian Kuan Wood. Vidokle was bijzonder hoogleraar bij Home Workspace Program (2013–2014), een educatief programma georganiseerd door Ashkal Alwan in Beiroet waar hij de tentoonstelling *A Museum of Immortality* initieerde. Verder heeft Vidokle films getoond bij de Biënnale van Montreal, US (2084: *a science fiction show* met Pelin Tan) en de Biënnale van Shanghai, CN (*This is Cosmos*, 2014).

KARAKTER IS LOT

Willem de Rooij (1969, Beverwijk, NL) woont en werkt in Berlijn. Zijn werk bestaat uit film, sculpturen en installaties en incorporeert vaak het werk van andere kunstenaars en artefacten, waardoor tijdelijke samenstellingen ontstaan die nieuwe lagen van betekenis kunnen oproepen. De Rooij ontving de Bâloise Art Prize in 2000, een Robert Fulton-fellowship aan de Harvard Universiteit in 2004 en een DAAD Stipendium in 2006–2007. Hij vertegenwoordigde Nederland op de Biënnale van Venetië in 2005 en is sinds 2006 docent beeldende kunst aan de Städelschule in Frankfurt am Main. Belangrijke solotentoonstellingen vonden plaats in het ICA, London (2002); Kunsthalle Zürich, CH (2004); K 21, Düsseldorf, DE (2007); Museo d'Arte Moderna di Bologna, IT (2008); Neue Nationalgalerie, Berlijn, DE (2010); Kunstverein München, DE (2012) en het Jewish Museum, New York, US (2014).

Colofon

In Light Of 25 Years

27 januari 2015 – 3 januari 2016

Team Defne Ayas, Paul van Gennip,
Samuel Saelemakers

Art In The Age Of...

Energy and Raw Materials

27 januari – 3 mei 2015

Team Defne Ayas, Natasha Hoare,
Samuel Saelemakers

Bruiklenen Stadsarchief Rotterdam, Van
Abbemuseum, Eindhoven, Croy Nielsen
Gallery, Berlijn; Mother's Tankstation, Dublin;
Daniel Marzona, Berlijn; Wien Lukatsch, Berlijn;
LABOR: Mexico Stad

Bijzondere dank aan de staf van het Van
Abbemuseum, Eindhoven, onder andere
Charles Esche en Marcia Vissers; de staf
van Garage Museum of Contemporary Art,
Moskou, onder andere Kate Fowle en Olga
Shirokostup; Hetty Wessels van het Stedelijk
Museum Amsterdam en Mari Spirito

Karakter Is Lot

Willem de Rooij

27 januari 2015 – 3 januari 2016

Op uitnodiging van Witte de With's
directeur Defne Ayas

Bruikleen

Rijksbureau voor Kunsthistorische
Documentatie (RKD), Den Haag

Witte de With Publishers publiceert in 2015
Character Is Fate, een kunstenaarsboek door
Willem de Rooij.

Rotterdam Cultural Histories #4

Case study: *Paul Thek at the Lijnbaancentrum*
6 februari – mei 2015

Opgezet door Defne Ayas (directeur Witte
de With), Mariette Dölle (artistiek leider TENT)
Samengesteld door Adelheid Smit
In samenwerking met Museum Boijmans Van
Beuningen. Het museum presenteert tevens
een boek en een tentoonstelling, *Please Write!*,
over Paul Thek.

Bezoekersgids

Redactie en schrijvers Defne Ayas,
Natasha Hoare, Samuel Saelemakers
Engelse tekstredactie Natasha Hoare,
Marnie Slater

Nederlandse tekstredactie Yoeri Meessen,
Samuel Saelemakers, Adelheid Smit

Vertaling (Engels – Nederlands)

Vincent van Velsen, Hessel de Ronde

Ontwerp APFEL, Kristin Metho

Drukker Raddraaier

Fondsen

Het programma van Witte de With Center for Contemporary wordt ondersteund door

De Afgelopen 100 Jaar, deel 1: WdW Review
Offline wordt ondersteund door

Witte de With Center for Contemporary Art
wordt ondersteund door

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Staf Witte de With

Directeur & Curator **Defne Ayas**
Adjunct Directeur **Paul van Gennip**
Business Coordinator **Sarah van der Tholen**
Associate Curators **Natasha Hoare,**
Samuel Saelemakers
Curator Educatie & Theorie **Yoei Meessen**
PR & Communicatie **Adelheid Smit**
MarCom Officer/Directie Assistent
Angélique Kool
Office Manager **Gerda Brust**
Events & Office Assistent **Emmelie Mijs**
Productie Assistent **Wendy Bos**
Receptie **Erwin Nederhoff, Erik Visser**
Senior Technical Supervisor **Line Kramer**
Assistent Publicaties & Website
Maria-Louiza Ouranou
Stagiairs **Pieter Jennes, Julia Moreira,**
Sophie Rzepecky

Extern

Chief Editor *WdW Review* **Adam Kleinman**
Managing Editor *WdW Review* **Orit Gat**
Installatieteam **Ties ten Bosch, Jonathan den**
Breejen, Carlo van Driel, Chris van Mulligen,
Hans Tutert, Ruben van der Velde
Receptie **Francine van Blokland, Ella Broek,**
Remty Elenga, Marguerite de Geus, Rabin
Huissen, Annelotte Vos, Gino van Weenen
Educatieteam **Lisa Diederik, Fleur Flohil, Hannah**
Kalverda, Revelino Heskes, Germa Roos, Bram
Verhoef, Gino van Weenen, Lesley Wynands
Administratie **Frank van Balen,**
Suzanne van Heck

Witte de With Bestuur

Kees Weeda (voorzitter), **Bart de Baere,**
Nicoline van Harskamp, Patrick van Mil
(penningmeester), **Jeroen Princen, Karel**
Schampers, Nathalie de Vries, Chris de Jong
(zakelijk advies)

In Light Of 25 Years

27 januari 2015 – 3 januari 2016

Kunstenaars

Mahony: 27 januari – 1 maart 2015

Freek Wambacq: 3 maart – 5 april 2015

Wineke Gartz: 7 april – 3 mei 2015

Christopher Williams: 5 mei – 7 juni 2015

Art In The Age Of...

Energy and Raw Materials

23 januari 2015 – 3 mei 2015

Kunstenaars

Nina Canell, Céline Condorelli, Mikhail Karikis,

MAP Office, Nicholas Mangan, Marlie Mul,

Anton Vidokle

Karakter Is Lot

Willem de Rooij

27 januari 2015 – 3 januari 2016

Witte de With
Center for Contemporary Art
Witte de Withstraat 50
3012 BR Rotterdam
Nederland

Voor informatie:
T +31 (0)10 411 01 44
F +31 (0)10 411 79 24
info@wdw.nl
www.wdw.nl

